

Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

w ramach poddziałania

***Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem,
ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej
infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną
i w oszczędzanie energii***

PROW na lata 2014 –2020

Gdańsk, 16 luty 2016r.

Podstawa prawna

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. 2015, poz. 349)
- Rozporządzenie z dnia 4 września 2015 r. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii ”objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. 2015, poz. 1414)

Przedmiot pomocy

Pomoc ze środków EFRROW obejmuje **budowę, przebudowę lub zmianę nawierzchni dróg gminnych, powiatowych lub wewnętrznych**, zwanych dalej „drogami lokalnymi”.

Wysokość wsparcia: do **3 000 000 zł**
Koszty kwalifikowalne: **63,63%**

O pomoc może ubiegać się:

- gmina
- związek międzygminny
- powiat
- związek powiatów

Pomoc będzie przyznawana jeżeli operacja :

- będzie realizowana w zakresie budowy, przebudowy lub zmiany nawierzchni **dróg gminnych, powiatowych lub wewnętrznych**;
- koszty kwalifikowalne operacji **nie będą współfinansowane** z jakiegokolwiek unijnego instrumentu finansowego oraz innych programów przeznaczonych na inwestycje drogowe;
- będzie realizowana w **jednym bądź dwóch etapach**, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 roku;
- będzie realizowana w gminie wiejskiej, miejsko-wiejskiej **wyłączeniem miast powyżej 5000 mieszkańców**, miejskiej z **wyłączeniem miast/miejscowości powyżej 5000 mieszkańców**;
- będzie realizowana na **nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy** bądź posiada udokumentowane prawo dysponowania nią na czas 5 lat od płatności ostatecznej;

Pomoc będzie przyznawana jeżeli operacja :

- będzie uwzględniona w **dokumencie planistycznym** (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego);
- będzie spójna z **dokumentem strategicznym** Strategia rozwoju gminy/powiatu/związku lub inny dokument określający obszary i cele lokalnej polityki rozwoju (np. plan rozwoju miejscowości, zaktualizowany plan odnowy miejscowości);
- będzie **uwzględniona w planie finansowym podmiotu** ubiegającego się o przyznanie pomocy nie później niż w dniu zawarcia umowy;
- suma kosztów kwalifikowalnych **nie przekroczy kwoty 1 000 000 euro** w przeliczeniu na złote (na dzień rozpoczęcia naboru);
- będzie **łączyć** jednostki osadnicze z istniejącą drogą publiczną;
- gdy operacja dotyczy drogi wewnętrznej po zakończeniu stanie się **drogą publiczną**;
- operacja **nie jest możliwa bez udziału środków publicznych.**

Zakres pomocy

Pomoc na operację jest przyznawana w formie **refundacji kosztów kwalifikowalnych**, które są:

- ❖ uzasadnione zakresem operacji,
- ❖ niezbędne do osiągnięcia jej celu
- ❖ oraz racjonalne.

Zakres pomocy (koszty kwalifikowalne)

- budowa, przebudowa lub zmiana nawierzchni drogi lokalnej
- koszty ogólne (nie więcej niż 10% kosztów kwalifikowalnych)
- budowa kanałów technologicznych w ciągu budowanej lub przebudowywanej drogi związanych z potrzebami zarządzania tą drogą lub potrzebami ruchu drogowego
- zakup sprzętu, materiałów i usług służących realizacji operacji
- podatek od towarów i usług (VAT)

Zakres pomocy - koszty ogólne

- art. 45 ust. 2 lit. c rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r
- **koszty ogólne związane z kosztami budowy, nabycia, włącznie z leasingiem, lub modernizacji nieruchomości, kosztami zakupu lub leasingu nowych maszyn i wyposażenia do wartości rynkowej majątku, takie jak honoraria architektów, inżynierów, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo w zakresie zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności.**

Warunki refundacji kosztów

- Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w pełnej wysokości jeżeli zostały poniesione **od dnia, w którym została zawarta umowa**, a w przypadku kosztów ogólnych od dnia 1 stycznia 2014 r.
- Wnioskodawca zobowiązany jest do ponoszenia kosztów kwalifikowalnych zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, a gdy przepisy te nie mają zastosowania, **z zachowaniem konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców, określonego w załączniku do umowy o przyznaniu pomocy (zasady dotyczące przeprowadzania postępowań ofertowych).**
- Rozliczenie bezgotówkowe.
- Wyodrębniona ewidencja księgową.

Naruszenia

W przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych lub zasad konkurencyjności wydatków w ramach PROW 2014-2020 **będą naliczane kary, których wysokość określają załączniki do umowy**, odpowiednio:

➤ tabela określająca wskaźniki procentowe do obliczenia wartości kar administracyjnych **za naruszenie zasad konkurencyjności** wydatków w ramach PROW 2014-2020,

➤ tabela określająca wskaźniki procentowe do zastosowania metody wskaźnikowej przy ustalaniu wysokości kary administracyjnej **za naruszenie przepisów o zamówieniach publicznych**.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Nabór wniosków

Termin składania wniosków:

1 marca 2016 r. – 15 kwietnia 2016 r.

Miejsce składania wniosków:

sekretariat Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego; ul. Augustyńskiego 2; 80-819 Gdańsk; **pokój 300** a; od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:45 – 15:45

Tryb składania wniosków:

Wnioski należy składać na formularzu dostępnym na stronie internetowej www.dprow.pomorskie.eu. **Wnioski należy składać bezpośrednio w miejscu i terminie** wskazanym w ogłoszeniu.

Informacje udzielane są w Departamencie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego; ul. Augustyńskiego 2; **pokój 302 i 304; od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:45 – 15:45 oraz pod numerami telefonu (058) 326 86 53-54; (058) 326 86 58; (058) 326 83 91.**

Formularz wniosku o przyznanie pomocy, formularz wniosku o płatność oraz formularz umowy dostępny jest na stronie internetowej UMWP - zalecane jest, aby wniosek został wypełniony elektronicznie i wydrukowany, a następnie zapisany na nośniku CD i dostarczony do UMWP wraz z wnioskiem.

Uzupełnianie wniosku

1 uzupełnienia (14 dni na uzupełnienie) !!!!!

- nieusunięcie w terminie braków we wniosku skutkuje nieprzyznaniem pomocy
- usunięcie braków we wniosku o przyznanie pomocy może obejmować wyłącznie zakres określony w wezwaniu
- wnioski o przyznanie pomocy i dokumenty uzupełniające złożone przez Wnioskodawcę mogą zostać skorygowane i poprawione w dowolnym czasie po ich złożeniu w przypadku stwierdzenia oczywistych błędów uznanych przez właściwy organ na podstawie ogólnej oceny danego przypadku, pod warunkiem że Wnioskodawca działał w dobrej wierze (art. 4 rozporządzenia Komisji (UE) 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r.)
- pracownik UMWP może uznać oczywiste błędy w złożonym wniosku lub załączonych dokumentach tylko w przypadku, gdy mogą one być bezpośrednio zidentyfikowane w wyniku sprawdzenia informacji zawartych w dokumentach.

Kryteria wyboru operacji (1)

Podstawowy dochód podatkowy gminy, w której jest planowana realizacja operacji, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, kształtuje się na poziomie:

- a) nie więcej niż 50% średniej krajowej – **5 punktów**,
- b) powyżej 50% średniej krajowej i nie więcej niż 75% średniej krajowej – **3 punkty**,
- c) powyżej 75% średniej krajowej i nie więcej niż 100% średniej krajowej – **1 punkt**;

Bezrobocie w powiecie, na obszarze którego jest położona gmina, w której jest planowana realizacja operacji, w okresie ostatnich 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy było wyższe lub równe średniej krajowej – **2 punkty**

Kryteria wyboru operacji (2)

Operacja **jest powiązana z inwestycjami dotyczącymi tworzenia pasywnej infrastruktury szerokopasmowej** lub na obszarze realizacji operacji **istnieje funkcjonująca sieć szkieletowa** – **1 punkt**

Konieczne załączenie niezbędnych dokumentów potwierdzających wykonanie i funkcjonowanie sieci szkieletowej, np. kopii decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego albo kopii zawiadomienia właściwego organu o zakończeniu budowy. **W przypadku, gdy Wnioskodawca zaplanował budowę takiej sieci, należy przedłożyć kopię ww. dokumentów najpóźniej wraz z wnioskiem o płatność końcową.**

Weryfikacja musi potwierdzić, że planowana operacja będzie realizowana w powiązaniu z inwestycjami **dotyczącymi tworzenia** pasywnej infrastruktury szerokopasmowej lub na obszarze realizacji operacji **istnieje funkcjonująca sieć szkieletowa (obejmująca cały odcinek drogi objętej operacją).**

- Preferencje stanowią wsparcie dla działań prowadzonych przez samorządy lokalne w celu upowszechniania dostępu do nowych technologii i systemów informacyjno – komunikacyjnych. Przez sieć pasywną należy rozumieć sieć szerokopasmową **bez jakichkolwiek elementów aktywnych** składającą się zazwyczaj z infrastruktury technicznej, kanałów, światłowodów ciemnych oraz szafek ulicznych.
- Na etapie płatności końcowej sieć taka powinna być funkcjonującą siecią, jeżeli przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy taka sieć nie istniała.
- Sieci szkieletowe mogą działać w oparciu o działające sieci zbudowane na podstawie **kabli światłowodowych**, jak również **radiolinii wysokich częstotliwości**.
- Koszty dotyczące tworzenia pasywnej infrastruktury szerokopasmowej są kosztami niekwalifikowanymi.

Kryteria wyboru operacji (2)

Droga objęta operacją **prowadzi bezpośrednio do obiektu użyteczności publicznej – 2 punkty**

Operacja dotyczy **drogi łączącej się z drogą o wyższej kategorii – 3 punkty**

Operacja jest realizowana **w porozumieniu** pomiędzy gminami lub powiatami, lub gminą a powiatem **– 1 punkt**

Kryteria regionalne – województwo pomorskie

1. Operacja **zapewni bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych i przemysłowych**, a konsekwencje zaniechania jej realizacji są wysokie – 4 punkty albo
2. Operacja dotyczy drogi, która zgodnie z wnioskami wynikającymi z weryfikacji struktury funkcjonalno-technicznej sieci dróg wojewódzkich **zmieniła swoją kategorię z drogi wojewódzkiej na niższą** – 4 punkty albo
3. Operacja **przyczyni się do poprawy dostępności transportowej do miasta powiatowego** z obszaru znajdującego się poza izochroną 30 minut, na podstawie mapy Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego – 4 punkty;

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Kryteria regionalne – województwo pomorskie

Operacja **zapewni bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych i przemysłowych**, a konsekwencje zaniechania jej realizacji są wysokie -

Weryfikacja kryterium będzie oparta na dokumentach dołączonych do wniosku o przyznanie pomocy.

Za operację, która zapewni bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych i przemysłowych(...) należy rozumieć operację, co, do której istnieje udokumentowane zainteresowanie inwestorów tymi terenami.

Za tereny inwestycyjne i przemysłowe uznaje się tereny: **zabudowy usługowej, usług i rekreacji, rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.**

Weryfikacja przeznaczenia terenu odbywać się będzie na podstawie obligatoryjnych załączników do wniosku o przyznanie pomocy (tj. **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego**), służących – również - do oceny – „zgodności planowanej inwestycji z dokumentami planistycznymi” (**kryterium dostępu**).

Ocena konsekwencji zaniechania realizacji inwestycji odbywać się będzie na podstawie dostarczonych do wniosku o przyznanie dokumentów potwierdzających zainteresowanie inwestorów tymi terenami (list intencyjny, porozumienie) wskazujących potencjalną liczbę nowopowstałych miejsc pracy.

Punktacja

**Pomoc może być przyznana na operacje,
które uzyskały co **najmniej 9 punktów**.**

W przypadku gdy operacja będzie realizowana na obszarze więcej niż jednej gminy kryteria wyboru ustala się na podstawie **średniej arytmetycznej z wszystkich gmin**, na obszarze których będzie realizowana operacja.

W przypadku gdy operacja będzie dotyczyła więcej niż jednej drogi punkty przyznaje się w przypadku, **gdy spełnione są kryteria, w odniesieniu do wszystkich dróg objętych operacją**.

Kolejność na liście operacji

Po dokonaniu oceny wniosków sporządza się **listę operacji w kolejności uzyskanych punktów**, zawierającą określenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy oraz tytuł operacji i kwotę pomocy, która jest zatwierdzana przez właściwy organ samorządu województwa (Zarząd Województwa Pomorskiego).

W przypadku operacji, które uzyskały **taką samą liczbę punktów**, o kolejności przyznania pomocy **decyduje zapewnienie dostępu do sieci drogowej większej liczbie mieszkańców miejscowości**, w których jest realizowana operacja, określonej na podstawie danych dostępnych w urzędzie gminy według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy.

W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów i nie możliwości ustalenia kolejności w oparciu o powyższe o kolejności przyznania pomocy decyduje **data i godzina wpływu wniosku o przyznanie pomocy**.

Umowa o przyznanie pomocy

Umowy są zawierane w kolejności wynikającej z listy operacji **do wysokości limitu środków w terminie 4 miesięcy** od upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

Prawnym zabezpieczeniem należytego wykonania zobowiązań umowy jest **weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową** podpisywany w dniu zawarcia umowy.

Operacje nie mieszczące się w limicie środków, otrzymają **odmowę przyznania pomocy**.

Umowy są zawierane **w kolejności** wynikającej z listy operacji.

Wskaźniki

Osiągnięcie celu operacji, potwierdzone osiągnięciem wskaźników jego realizacji do dnia złożenia wniosku o płatność końcową.

Wyszczególnienie	Wartości wskaźników, których osiągnięcie jest zakładane w wyniku realizacji operacji [w km]			
	drogi wewnętrzne	drogi gminne	drogi powiatowe	Razem:
1.1. budowa drogi				
1.2. przebudowa drogi				
1.3. zmiana nawierzchni drogi				
1.4. budowa kanałów technologicznych w ciągu budowanej lub przebudowywanej drogi związanych z potrzebami zarządzania tą drogą lub potrzebami ruchu drogowego				

Zobowiązania Beneficjenta

- osiągnięcie **celu** oraz **wskaźników** operacji;
- poniesienie kosztów kwalifikowalnych **w formie bezgotówkowej**;
- niefinansowanie** kosztów kwalifikowalnych operacji **z innych środków UE** lub innych programów;
- prowadzenie **oddzielnego systemu rachunkowości** albo odpowiedniego kodu rachunkowego;
- uzyskanie dla drogi wewnętrznej **statusu drogi publicznej** do dnia złożenia wniosku końcowego;
- informowanie i rozpowszechnianie informacji** o współfinansowaniu z EFRROW;
- realizacja inwestycji dotyczących **Internetu**, jeżeli uzyskał punkty;
- realizacja **porozumienia**, jeżeli uzyskał punkty;
- ponoszenie wszystkich kosztów kwalifikowalnych **z zachowaniem zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji, przepisów pzp** itp., a w przypadku zwolnienia z pzp, z zachowaniem zasad określonych w załączniku nr 2 umowy.

Zobowiązania Beneficjenta

- ❑ w trakcie realizacji operacji oraz 5 lat od wypłaty płatności ostatecznej:
- nieprzenoszenia posiadania lub prawa własności
 - zapewnienia trwałości operacji
 - umożliwienia przeprowadzenia wszelkich wizyt, kontroli oraz audytów
 - udostępnianie informacji do ewaluacji
 - wykonywania zadań zarządzania drogą, w szczególności:
 - ❖ opracowywanie projektów planów finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich,
 - ❖ pełnienie funkcji inwestora,
 - ❖ utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą,
 - ❖ przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich,
 - ❖ wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających,
 - ❖ przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników,
 - ❖ przeciwdziałanie niekorzystnym przeobrażeniom środowiska mogącym powstać lub powstającym w następstwie budowy lub utrzymania dróg,
 - ❖ zarządzanie i utrzymywanie kanałów technologicznych;

Ocena postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

- Dokumentację PZP Beneficjent składa w UMWP nie wcześniej niż w dniu podpisania umowy oraz nie później niż 4 miesiące przed pierwszym dniem terminu złożenia wniosku o płatność.
- Dokumenty w formie kopii potwierdzonej za zgodność.
- Samorząd dokonuje oceny w terminie 60 dni roboczych od dnia złożenia dokumentacji, z uwzględnieniem uzupełnień, wyjaśnień oraz opinii.
- Samorząd może wezwać beneficjenta do uzupełnień bądź wyjaśnień w terminie 7 dni.
- Samorząd dokonuje oceny na podstawie posiadanych dokumentów, o wynikach oceny powiadamia pisemnie.

§ 9 Warunki wypłaty pomocy

Gdy Beneficjent:

- 1) **rozpoczął realizację** zestawienia rzeczowo-finansowego operacji **w zakresie danego kosztu przed dniem zawarcia umowy**, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, które mogą być ponoszone od dnia 1 stycznia 2014 r. – **zmniejszeniu podlega 100% danego kosztu** w zakresie w jakim został poniesiony przed dniem zawarcia umowy,
- 2) **zadeklarował** we wniosku o przyznanie pomocy, **że operacja spełni kryterium**, na podstawie którego przyznane zostały punkty i brak jest realizacji inwestycji:
 - - **dotyczących infrastruktury szerokopasmowej** na obszarze realizacji operacji - zmniejszeniu podlega **10% kwoty pomocy**;
 - - **w porozumieniu z inną jst** - zmniejszeniu podlega **10% kwoty pomocy**;
- 3) **nie uwzględnił w oddzielnym systemie rachunkowości** zdarzenia powodującego poniesienie kosztów kwalifikowalnych albo do jego identyfikacji **nie wykorzystano odpowiedniego kodu rachunkowego**, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i) rozporządzenia 1305/2013, koszty danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości **pomniejszonej o 10%**;
- 4) **sfinansował koszty kwalifikowalne operacji z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego oraz innych programów przeznaczonych na inwestycje drogowe** – zmniejszeniu podlega **100% danego kosztu**;

§ 10

Oświadczenia Beneficjenta

Beneficjent oświadcza, że:

- 1) koszty kwalifikowalne operacji **nie będą współfinansowane w drodze wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego oraz innych programów przeznaczonych na inwestycje drogowe;**
- 2) **nie podlega wykluczeniu** zgodnie z art. 35 ust. 5 oraz ust. 6 rozporządzenia 640/2014;
- 3) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
- 4) **nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o którym mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Samorządu Województwa o prawomocnym orzeczeniu sądu o zakazie dostępu do środków publicznych, orzeczonym w stosunku do Beneficjenta po zawarciu niniejszej umowy;**
- 5) **w przewidzianym we wniosku o przyznanie pomocy terminie, realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych.**

§ 11 Zwrot wypłaconej pomocy

Samorząd Województwa żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy powiększonej o odsetki, w przypadku stwierdzenia niezgodności realizacji operacji z przepisami aktów prawa.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Pytania i odpowiedzi

Czy za kwalifikowalne można uznać koszty związane z: odwodnieniem, oświetleniem, likwidacją kolizji, budową bądź przebudową przepustów melioracyjnych, budową bądź przebudową miejsc postojowych, zatok autobusowych, wiat przystankowych, oznakowaniem pionowym i poziomym, budową bądź przebudową ciągów pieszych/ rowerowych/ pieszo-rowerowych sygnalizacją świetlną, zlokalizowanymi w pasie drogowym? Jeśli powyższe koszty można uznać za kwalifikowalne, czy są one kwalifikowalne wyłącznie w ciągu budowanego/ przebudowywanego odcinka drogi, czy również w zakresie wykraczającym poza ten odcinek?

- Przez drogę (zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych) należy rozumieć budowlę wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym. Drogowe obiekty inżynierskie, określone zostały w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowie obiekty inżynierskie i ich usytuowanie. Wyposażenie techniczne dróg określono w dziale IV rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999 r. Nr 43 poz. 430 z późn. zm.), który obejmuje rozdziały: urządzenia odwadniające oraz odprowadzające wodę, urządzenia oświetleniowe, obiekty i urządzenia obsługi uczestników ruchu, urządzenia techniczne dróg, infrastruktura techniczna w pasie drogowym niezwiązana z drogą. **Wobec powyższego jeżeli obiekty i urządzenia zostały zaliczone do wyposażenia technicznego dróg, a nie są wyłączone w ramach urządzeń niezwiązanych z drogą, koszt ich wykonania może stanowić koszt kwalifikowalny w ramach operacji o ile mają one związek z prowadzeniem i zabezpieczeniem ruchu. Należy wskazać, że koszt kwalifikowalny mogą dotyczyć wyłącznie obiektów, urządzeń oraz instalacji zlokalizowanych jedynie na odcinku budowanej/przebudowywanej jezdni.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

- **Koszt monitoringu operacji nie może być uznany jako koszt kwalifikowalny** bowiem nie jest to koszt związany z budową, przebudową lub zmianą nawierzchni dróg gminnych, powiatowych lub wewnętrznych.

Czy operację dotyczącą budowy bądź przebudowy mostu w ciągu drogi kwalifikującej się do wsparcia można uznać za wydatek kwalifikowalny? (projekt miałby dotyczyć wyłącznie robót związanych z mostem).

- Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 460 z późn. zm.) przez drogę należy rozumieć budowlę wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym. Do drogowych obiektów inżynierskich, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. z 2000 r. Nr 63, poz. 735) zalicza się obiekty mostowe, tunele, przepusty, konstrukcje oporowe. Jako obiekty mostowe rozumie się przez to budowlę przeznaczoną do przeprowadzenia drogi, samodzielnego ciągu pieszego lub pieszo-rowerowego, szlaku wędrowek zwierząt dziko żyjących lub innego rodzaju komunikacji gospodarczej nad przeszkodą terenową, w szczególności most. Wskazać należy, że w ramach operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” pomoc jest przyznawana na operacje w zakresie budowy, przebudowy lub zmiany nawierzchni dróg gminnych, powiatowych lub wewnętrznych. **Z powyższego wynika, że koszt budowy lub przebudowy mostu znajdującego się w ciągu budowanej/przebudowywanej drogi może stanowić koszt kwalifikowalny.** Niemniej jednak w przypadku realizacji operacji dotyczącej **wyłącznie robót związanych z mostem** należy stwierdzić iż mamy do czynienia z **budową/przebudową budowli jako obiektu mostowego, a nie budowli jako drogi której jednym z elementów może być most.**

Czy operacji polegająca na przebudowie drogi na odcinku 100 m (koszt kwalifikowalny ok. 100 tys. zł) wraz z infrastrukturą dodatkową (chodniki i inne) na tym samym odcinku, której koszt wynosi ok. 1,5 mln zł kwalifikuje się do wsparcia?

- Rozporządzenie nie określa wysokości poszczególnych kosztów kwalifikowalnych. Zgodnie z § 5 **koszty te powinny być uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne**. Wobec powyższego podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy winien przedłożyć stosowne uzasadnienie poniesienia poszczególnych kosztów.

Zgodnie z zapisami § 4 pkt 10 Rozporządzenia pomoc jest przyznawana na drogę, która będzie łączyć jednostki osadnicze (...) z istniejącą drogą publiczną. Czy za kwalifikującą się do wsparcia można uznać operację dotyczącą drogi, która - jako całość - spełnia ten warunek dostępu, jednak projekt dotyczyć będzie fragmentu drogi, który nie łączy się bezpośrednio z drogą publiczną?

- pomoc jest przyznawana na drogę, która będzie łączyć jednostki osadnicze z istniejącą drogą publiczną. Oznacza to, że operacja (przebudowywany odcinek drogi) winien łączyć się z istniejącą drogą publiczną. Wskazać należy, że w przypadku operacji dotyczącej przebudowy odcinaka drogi publicznej **warunek ten jest spełniony bowiem przebudowywany odcinek łączy się z istniejącą drogą publiczną** stanowiącej dalszy odcinek tej drogi. **W przypadku natomiast przebudowy drogi wewnętrznej operacja winna natomiast bezpośrednio łączyć się z istniejącą już drogą publiczną.**

Zgodnie z zapisami § 11 ust. 1 pkt 4 i 5 Rozporządzenia, planowanej operacji przyznaje się punkty, jeśli - odpowiednio: droga objęta operacją prowadzi bezpośrednio do obiektu użyteczności publicznej oraz operacja dotyczy drogi łączącej się z drogą o wyższej kategorii. Czy punkty w ramach kryteriów mogą być przyznane wyłącznie wtedy, gdy powyższe kryteria są spełnione dla odcinka będącego przedmiotem operacji, czy też przysługują również, gdy operacja dotyczy drogi, która - jako całość - spełnia te kryteria, jednak projekt dotyczyć będzie fragmentu drogi, który nie prowadzi bezpośrednio do obiektu użyteczności publicznej ani do drogi wyższego rzędu?

- Zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia operacji przyznaje się punkty jeżeli droga objęta operacją prowadzi bezpośrednio do obiektu użyteczności publicznej a zatem **obiekt użyteczności publicznej winien znajdować się bezpośrednio przy przebudowywanym odcinku drogi**. Natomiast zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 5 operacji przyznaje się punkty jeżeli operacja dotyczy drogi łączącej się z drogą o wyższej kategorii, co oznacza że **droga której dotyczy operacja łączy się z drogą o wyższej kategorii nie zaś odcinek tej drogi który jest przedmiotem operacji**.

Czy w ramach jednego konkursu, wnioskodawca może złożyć dwa projekty dotyczące tej samej drogi i sąsiadujących ze sobą odcinków (II etapy zadania)?

- Złożenie przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy dwóch wniosków o przyznanie pomocy dotyczących tej samej drogi i sąsiadujących ze sobą jest **niedopuszczalne i należałoby traktować jako sztuczne dzielenie operacji w celu ominięcia przepisów § 4 pkt 9**.

Jak należy interpretować zapis § 4 pkt 9 Rozporządzenia, zgodnie z którym pomoc jest przyznawana jeśli suma kosztów kwalifikowalnych nie przekroczy 1 mln euro (...)? Czy wnioskodawca może złożyć projekt, którego koszt całkowity przekracza 1 mln euro, a kwotę przewyższającą dopuszczalny limit (niezależnie od zakresu kosztów) wykazać jako koszt niekwalifikowalny do poniesienia z własnych środków? Czy też złożenie wniosku na kwotę przewyższającą 1 mln euro dyskwalifikuje go formalnie z otrzymania wsparcia?

- Pomoc jest przyznawana na operacje których suma kosztów kwalifikowalnych nie przekracza 1 000 000 euro, co oznacza że koszty całkowite po uwzględnieniu kosztów niekwalifikowanych mogą być wyższe. Niemniej jednak należy zaznaczyć, że niedopuszczalne jest zakwalifikowanie kosztów wchodzących w katalog kosztów kwalifikowalnych jako kosztów niekwalifikowalnych bowiem stanowiłoby to próbę ominięcia przedmiotowego przepisu.

Co to jest kanał technologiczny ?

- Pojęcie kanału technologicznego zostało zdefiniowane w przepisach ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 460) zgodnie z którą przez kanał technologiczny należy rozumieć **ciąg osłonowych elementów obudowy, studni kablowych oraz innych obiektów lub urządzeń służących umieszczeniu lub eksploatacji: urządzeń infrastruktury technicznej związanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, linii telekomunikacyjnych wraz z zasilaniem oraz linii elektroenergetycznych, niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego.**

- **konstrukcje oporowe** są elementem drogi - **ich budowa lub przebudowa może stanowić koszt kwalifikowalny** operacji o ile jest to uzasadnione zakresem operacji oraz niezbędne do osiągnięcia jej celu.
- spełnienie **kryterium polegającego na prowadzeniu drogi bezpośrednio do obiektu użyteczności publicznej nie może być warunkowe**, musi być spełnione już na etapie rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy

- **spełnienie warunków** przyznania pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rlks” na operacje związane z budową/przebudową drogi **nie stanowi podstawy odmowy przyznania pomocy** na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”
- oświadczenie stanowiące **załącznik nr 3a do wopp nie jest dokumentem potwierdzającym prawo do dysponowania nieruchomością** a jedynie potwierdza zgodę na zachowanie celu operacji przez właściciela/współwłaściciela w okresie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej jednak wraz z tym oświadczeniem winny być złożone przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy **dokumenty potwierdzające posiadanie zależne**

- w przypadku jednostek organizacyjnych wchodzących w skład osoby prawnej, jaką jest ich macierzysta jst (powiat), postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego może być przeprowadzone przez tą jednostkę organizacyjną w tym także niektóre dokumenty takie jak decyzja pozwolenie na budowę mogą być wystawione na tą jednostkę.
- powiatowy zarząd dróg nie ma „własnych” środków finansowych, bo te środki są środkami jst i tylko zostały wyodrębnione w planie finansowym powiatowego zarządu dróg i przekazane do „zarządzania”. Nawet gdyby na fakturze czy rachunku jako nabywca została wskazana jednostka organizacyjna, to zapłata tego rachunku, czy faktury i tak nastąpi ze środków powiatu, które zostały „zarezerwowane” w planie finansowym na potrzeby powiatowego zarządu dróg. Tym samym w takim przypadku wydatki te i tak poniesie powiat, bez względu na to, czy na fakturze (rachunku) wskazana zostanie powiatowy zarząd dróg.

- W przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach **wnioskowana kwota dla każdego etapu obliczana jest jako iloczyn kosztów kwalifikowalnych z danego etapu i poziomu dofinansowania (63,63%)**. Wnioskowana kwota pomocy dla operacji stanowi sumę kwot pomocy z poszczególnych etapów.

- **przekazanie gminie realizującej operację np. przez powiat dotacji utrzymania przebudowywanej drogi lub dróg gminnych —**

Kwestie związane z finansowaniem przez beneficjenta zadań związanych z utrzymaniem operacji w okresie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nie są przedmiotem regulacji rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r.

- możliwe jest uzyskanie dotacji np. z budżetu województwa na dofinansowanie realizacji operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”. Należy jednak przestrzegać, aby **dotacja była do wysokości wkładu własnego (wynoszącego 36,37% kosztów kwalifikowalnych)**, bowiem wydatki podlegające refundacji nie mogą być wcześniej sfinansowane z bezzwrotnych środków otrzymanych od innych podmiotów publicznych.
- **poprzez zmianę kwalifikującą się do wsparcia należy rozumieć zmianę np. nawierzchni żwirowej na nawierzchnię bitumiczną.** Jednocześnie wskazać należy, że **wymiana zniszczonej nawierzchni na nową wpisuje się w definicję remontu drogi i nie może stanowić przedmiotu wsparcia**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Dziękujemy za uwagę